

Wapnować glebę czy nie?

Wapnować, koniecznie ale z rozsądkiem. Wapnowanie gleby to zabieg, dzięki któremu można podnieść bądź utrzymać produktywność gleb, a tym samym liczyć na wzrost plonów. Wybierając optymalny termin wapnowania, należy pamiętać, że zarówno zakwaszenie gleby, jak i odwrotnie – przywrócenie jej optymalnego pH jest zjawiskiem długotrwałym i przestrzennym. Zatem aby nawóz wapniowy mógł skutecznie i szybko zadziałać, musi zostać dobrze wymieszany z możliwie dużą objętością gleby.

Polska jest krajem o dużym udziale gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych, co wynika z charakteru procesów glebotwórczych, które ukształtowały pokrywę glebową. Ponad 90% obszaru kraju zajmują gleby polodowcowe, lekkie i bardzo lekkie, wytworzone z kwaśnych skał osadowych, przyniesionych przez lodowce z terenu Skandynawii, z których następowało wmywanie wapnia, magnezu i innych kationów o charakterze zasadowym.

Rola wapna nawozowego jest zdecydowanie inna niż nawozów azotowych, potasowych, fosforowych czy też mikroelementowych ponieważ pełni rolę regulatora i stabilizatora prawidłowego odczynu gleby. Dzięki temu powstaje gruzełkowata struktura gleby ułatwiająca magazynowanie wody, co zapewnia wymianę powietrza glebowego oraz ogrzewanie się gleby. Dodatkowo za sprawą wapna wzrasta przyswajalność składników pokarmowych dla roślin (poza mikroskładnikami). Wapno ma również wpływ na właściwości biologiczne gleby. Decyduje bowiem o przemianach i uwalnianiu składników pokarmowych zawartych w glebie oraz wprowadzanych z nawozami organicznymi i mineralnymi.

Wapń w warunkach klimatycznych Polski podlega znacznemu wmywaniu, a jego ubytki w skali roku szacowane są na kilkaset kg CaO/ha. Dlatego też zabieg wapnowania należy powtarzać co 3-4 lata. Miejsce wapnowania w zmianowaniu ustala się stosownie do wrażliwości gatunkowej roślin odnośnie odczynu. Zatem najwłaściwiej jest wapnować bezpośrednio po zbiorze roślin mniej wrażliwych, jak ziemniak, łubiny, owies, a przed uprawą pszenicy ozimej, jęczmienia czy buraka cukrowego, czyli tych wymagających wyższego odczynu gleby.

Największe możliwości na efektywne wapnowanie daje wysiew wapna na ściernisko (zbożowe lub rzepakowe), które będzie traktowane uprawkami późniwnymi. Kolejną korzyść, jaką uzyskamy, wapnując glebę po żniwach, to przyspieszenie procesu mineralizacji wprowadzonej do gleby słomy.

W ogrodzie wapnowane gleby wykonuje się po zbiorach warzyw i owoców, czyli późnym latem albo jesienią. Najlepszy na wapnowanie jest dzień suchy. Ziemię, po równomiernym rozsypaniu nawozu wapniowego, należy przekopać na głębokość 15-20 cm.

Skąd wiemy ile wapna potrzebujemy na naszą glebę? Otóż warto skorzystać z badań gleby, które przeprowadzają atestowane laboratoria. W zaleceniach z laboratorium dowiemy się jaka jest zasobność naszej gleby i ile wapna musimy wysiać.

Przełom października i listopada jest optymalnym okresem przeprowadzenia wapnowania. Ma to swoje uzasadnienie, ponieważ musimy przygotować glebę przed kolejnym sezonem, a działanie wapna w glebie też wymaga czasu.